

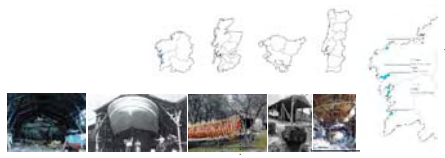
DESENVOLVO PECHES DE VIDRO

LADO 1: CONTIDO EXPOSITIVO

21.02

1. carpintarías de ribeira

Unha carpintaría á beira do mar. Son edificacións humildes, en pequenas vilas do litoral.
Monta e desmonta: Na súa orixe, non posuían instalacións fixas nas que levar o cabo o seu oficio senón que se trasladaban de praia en praia até o lugar onde recibían o encargo do armador.

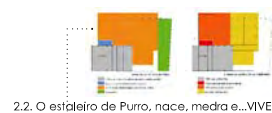

2. a carpintaría de ribeira de Banda do Río. O estaleiro de Purro

O último vestixio das carpintarías de ribeira na ría de Pontevedra. É o único estaleiro que se conserva na ría de Pontevedra. Patrimonio industrial chamado a ser referente da ría de Pontevedra.

2.1 por qué se elixiu esta ubicación?

Porque se daban as condicións ideais: unha zona de abrigo, comunicada coa praia, boas comunicacións interiores ao estar no medio do pobo e a presenza próxima do río Bispo.

2.2. O estaleiro de Purro, nace, medra e...VIVE!

A parte máis antiga: tellado a dúas augas asentado sobre columnas de pedra. Coa chegada do motor como método de propulsión principal, as embarcacións aumentaron as súas dimensións.

2.3. Produción

Nesta carpintaría producíronse embarcacións de diferentes tamaños: gamelas, chalanas, lanchas xelteiras, botes polbeiros e trañeiras.

1.95

1. carpintarías de ribeira

Unha carpintaría á beira do mar: Son edificacións humildes, en pequenas vilas do litoral.
Monta e desmonta: Na súa orixe, non posuían instalacións fixas nas que levar a cabo o seu oficio senón que se trasladaban de praia en praia até o lugar onde recibían o encargo do armador.

mapas de Galicia, outras zonas de España ou outros países (Portugal, Inglaterra...) coa localización de carpinterías de ribeira. Mapas detalle de Galicia (rías baixas, ría de Pontevedra) coa evolución histórica e número de carpinterías (anos 1930, 1960, actualidade...)

Composición con fotos de diferentes carpintarías de ribeira

2. a carpintaría de ribeira de Banda do Río. O estaleiro de Purro

O último vestixio das carpintarías de Ribeira na ría de Pontevedra.

É o único estaleiro que se conserva na ría de Pontevedra. Patrimonio industrial chamado a ser referente deste oficio na ría de Pontevedra.

Plano/mapa/topográfico/guía de Bueu ca. 1920 ou fotos antigas ca. 1920 do solar.

2.1 por qué se elixiu esta ubicación?

Porque se daban as condicións ideais: unha zona de abrigo, comunicada coa praia, boas comunicacións interiores ao estar no medio do pobo e a presenza próxima do río Bispo. Hoxe en día está canalizado, pero a principios do s. XX aproveitábase o seu cauce para eterrar a madeira como un tratamento de curación.

Foto xeral do estaleiro. Croquis con diferentes cores identificando as etapas na construción da carpintaría e as distintas zonas

2.2. O estaleiro de Purro, nace, medra e...VIVE!

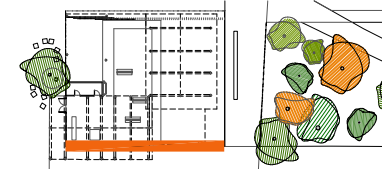
A parte máis antiga: tellado a dúas augas asentado sobre columnas de pedra. Coa chegada do motor como método de propulsión principal, as embarcacións aumentaron as súas dimensións. No ano 1988 constrúese un muro de abrigo no espazo ocupado polas vías de varada do estaleiro.

2.3. Produción

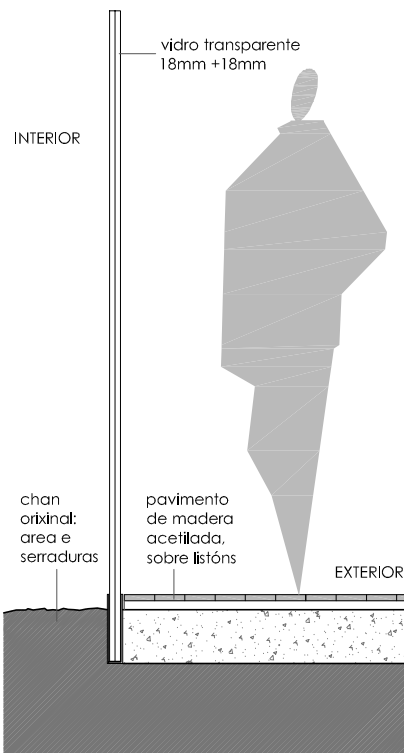
Nesta carpintaría producíronse embarcacións de diferentes tamaños: gamelas, chalanas, lanchas xelteiras, botes polbeiros e trañeiras. No ano 1938 o estaleiro cambia de propiedade pasando ás mans de José González Cortizo, ao finar José del Río. Nesta nova etapa a carpintaría comezou a construír embarcacións de maiores dimensións, cunha media de dúas por ano.

Fotos das distintas embarcacións que se construíron na carpintaría de Purro

LADO 1

DETALLE PECHES DE VIDRO. Sección e: 1/25

DESENVOLVO PECHES DE VIDRO

LADO 2: CONTIDO EXPOSITIVO

17.91

1.95

3. Aprendendo o oficio

O oficio aprendíase de **xeración en xeración** pero tamén había mariñeiros **autodidactas**.

4. O proceso de construción

A traballar!!!!
O proceso constructivo dunha embarcación: **contrato, escoller a madeira, debuxar/trazar, cortar e ensamblar**, e para que non colla auga: **calafatear e carear**.
O punto final: a **botadura ó mar**. Comeza a súa vida!!!!!!

5. A chegada do motor

Dende barcos ata bateas:

A produción do estaleiro de Purro foise adaptando á demanda propia de cada tempo, dende embarcacións de baixura ata o traballo coas bateas.

Coa chegada do motor, moitas embarcacións adaptáronse para se lles colocar un motor e outras xa se construíron para ser propulsadas por motor.

6. dende a salazón ata a conserva

A vida da carpintería de Ribeira, e en concreto do estaleiro de Purro, está en relación directa coa actividade do mar en Bueu, primeiro coa construción de embarcacións de baixura destinadas á demanda da salazón e máis tarde decae a súa produción xa que coa chegada das conservas a demanda de peixe era maior así como as embarcacións empregadas e construídas en estaleiros de maior capacidade!

3. Aprendendo o oficio
O oficio aprendíase de **xeración en xeración** pero tamén había mariñeiros **autodidactas**.

4. O proceso de construción
A traballar!!!!
O proceso constructivo dunha embarcación: **contrato, escoller a madeira, debuxar/trazar, cortar e ensamblar**, e para que non colla auga: **calafatear e carear**.
O punto final: a **botadura ó mar**. Comeza a súa vida!!!!!!

Todo o proceso de construción ata a botadura no mar está fotografado e conservado no Museo Massó e será empregado para ilustrar o proceso de construción dunha embarcación nun taller de ribeira.

5. A chegada do motor
Dende barcos ata bateas:
A produción do estaleiro de Purro foise adaptando á demanda propia de cada tempo, dende embarcacións de baixura ata o traballo coas bateas.

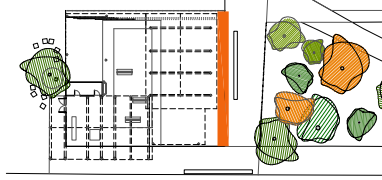
Imaxe do cartel publicitario dos Motores Diesel Ayón. Fotos de embarcacións con motor

Coa chegada do motor, moitas embarcacións adaptáronse para se lles colocar un motor e outras xa se construíron para ser propulsadas por motor.

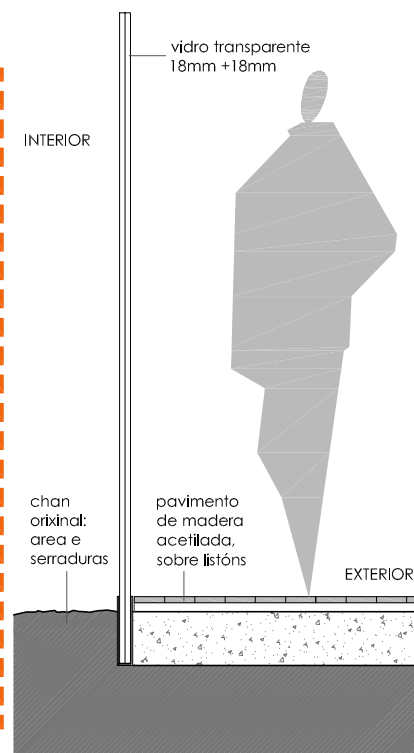
6. dende a salazón ata a conserva
A vida da carpintería de Ribeira, e en concreto do estaleiro de Purro, está en relación directa coa actividade do mar en Bueu, primeiro coa construción de embarcacións de baixura destinadas á demanda da salazón e máis tarde decae a súa produción xa que coa chegada das conservas a demanda de peixe era maior así como as embarcacións empregadas e construídas en estaleiros de maior capacidade!

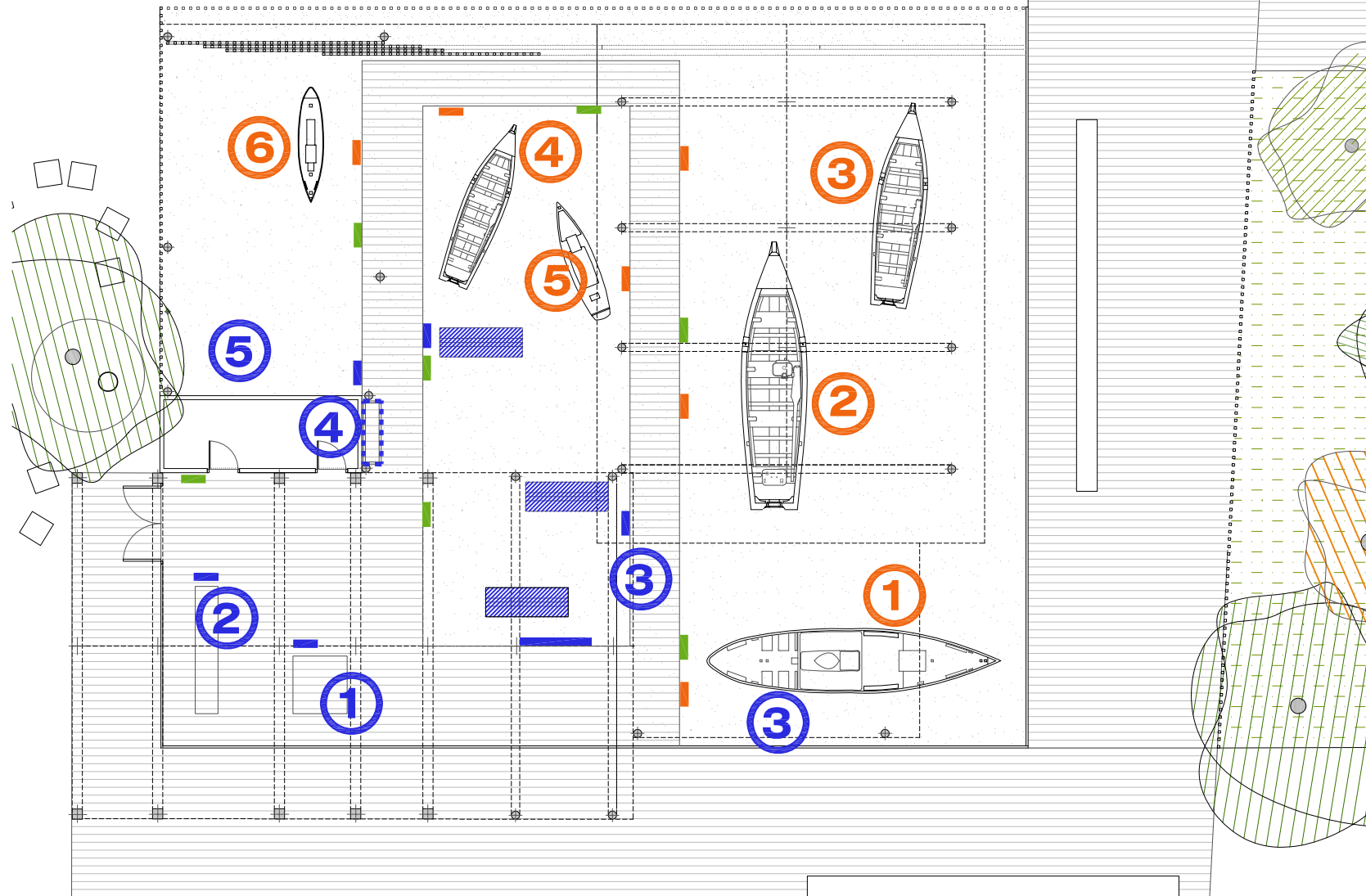
fotos de Bueu relacionadas con estes momentos históricos ou fotografías de embarcacións especialmente relacionadas coa salgadura e as conservas, realizadas na carpintería de Purro.

LADO 2

DETALLE PECHES DE VIDRO. Sección e: 1/25

NO INTERIOR:

Os elementos museográficos no interior do estaleiro velarán pola conservación dos bens mobles e ao mesmo tempo pola difusión e interpretación do estaleiro de Purro.

Carpintaría:

Co ánimo de conservar o estaleiro de Purro como patrimonio industrial referente das carpinterías de Ribeira da ría de Pontevedra, a intervención que se propón caracterízase pola mínima intervención e por velar pola súa conservación e posta en valor.

Neste sentido, todos os **bens mobles**, os **tres bancos de carpentar** así como as **ferramentas de carpinteiro** manteráanse na súa **posición orixinal**, recordando o sitio no que as deixou o último carpinteiro en activo no estaleiro de Purro.

A intervención trata de equilibrar a conservación do estaleiro e dos seus elementos coa súa interpretación e difusión. Así, os **tres bancos de carpentar** colocáranse **sobre un soporte** ao que estarán suxeitos co obxectivo de garantir a súa conservación preventiva.

As **ferramentas**, ademais de estar **identificadas con cartelas**, ilustraranse con **imaxes fotográficas nas que se amose o seu uso**. As imaxes seleccionadas para este fin son as que forman parte dos fondos do Museo Massó e que ilustran o proceso constructivo da última embarcación construída no estaleiro de Purro polo último carpinteiro en activo.

A solución final garante a conservación preventiva das ferramentas manténdoo nun medio estable cunha HR do 50% e unha temperatura media.

- 1** serra de fita
- 2** na zona máis antiga e protexida da carpintaría, expóranse distintos elementos, máis relacionados coa zona de oficinas ou uso xeral: unha hucha de madeira, un calibre, unha lámpada de gasolina, dúas lámpadas de carburo, dúas aceiteiras...
- 3** ferramentas de carpintaría colgadas
- 4** sarmentos para montar os bancos
- 5** 11 modelos de cadernas maestras

Embarcacións:

As embarcacións estarán asemade **illadas do chan mediante paus ou estruturas de madeira** que garanten a súa conservación preventiva. **As embarcacións que posúen quilla expóranse sobre estruturas de madeira**. **A dorna**, dadas as súas características, tamén se exporá coa parte viva para arriba, polo menos durante o inverno, deixando a **posibilidade e estrutura necesaria para cambiála de posición sempre que así se desexe**.

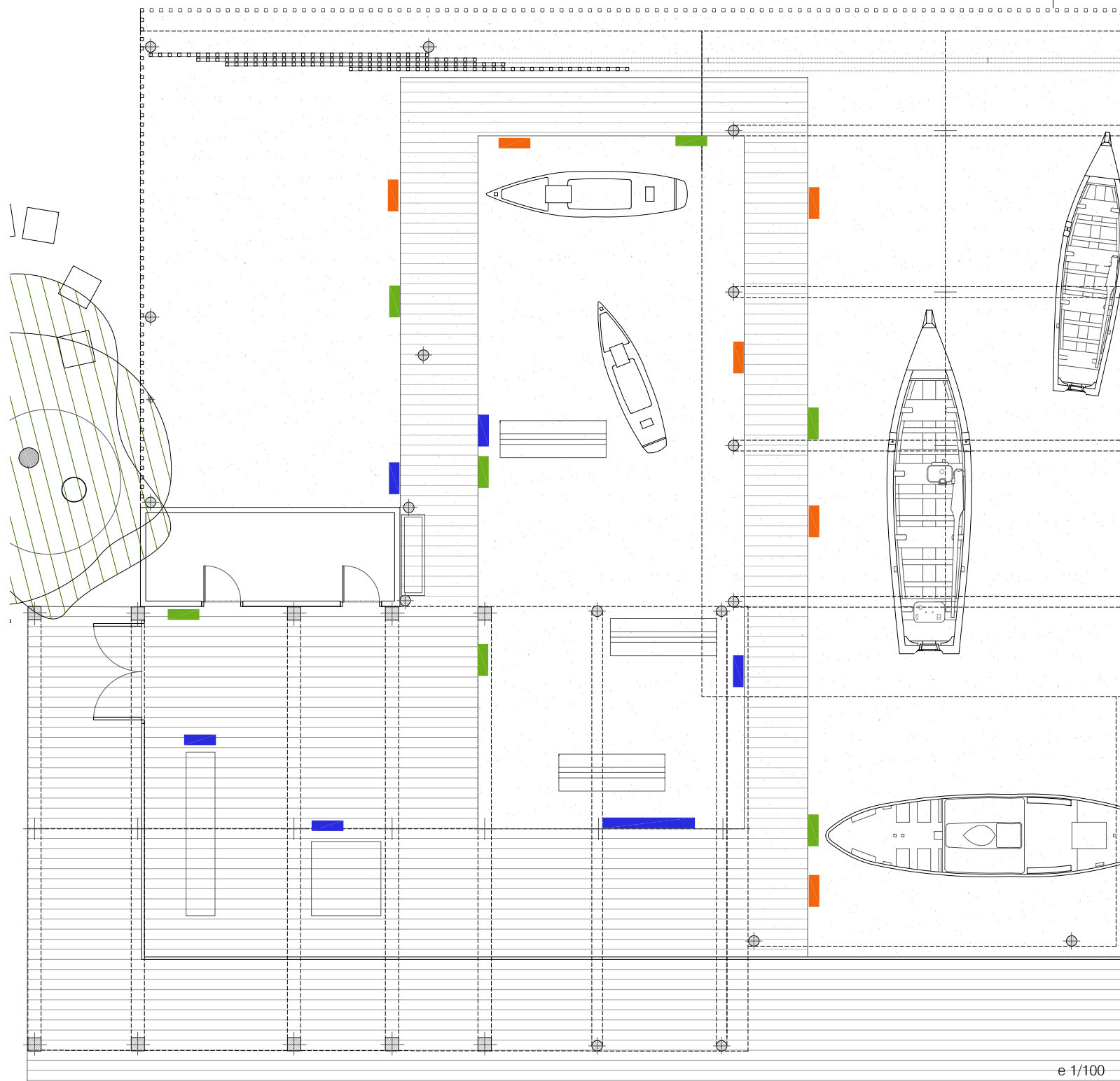
A **modo orientativo**, propoñemos unha distribución das embarcacións.

- 1** **bote polbeiro polivalente de motor**, sitúase na esquina, posición máis destacada e de maior visibilidade, por varios motivos. En primeiro lugar trátase dunha embarcación propia de buco, que foi empregada para a pesca do polbo. En segundo lugar, posúe motor, polo que se trata dunha embarcación que documenta a aparición do motor e a adaptación das embarcacións ao novo sistema de propulsión.
- 2** **gamela Maruxiña**, sitúase na nave central, por ser unha de maior tamaño.
- 3** **dorna**, sitúase na nave central, por ser unha das máis singulares e representativas das carpintarías de ribeira.
- 4** **chalana**.
- 5** **bote auxiliar**
- 6** **piragua de lona**

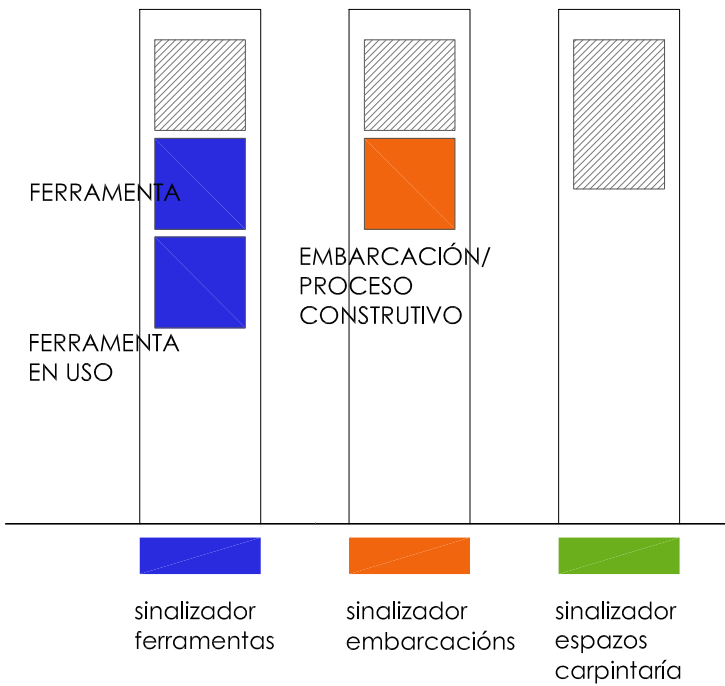
ELEMENTOS DE SIGNALIZACIÓN

- Elemento sinalizador ferramentas.** Irán ilustrados con imaxes fotográficas nas que se amose o seu uso, a ser posible utilizándoas polo carpinteiro do estaleiro de Purro nas propias instalacións
- Elemento sinalizador embarcacións.** Levarán un texto acompañado dunha fotografía na que se incide nas características propias da embarcación e do seu proceso constructivo.
- Elemento sinalizador dos diferentes espazos do interior da carpintaría.** Levarán textos moi sinxelos e sintéticos identificando as partes do estaleiro, indicando a qué fase de construción pertence e o traballo que se desenrolaba en cada espazo

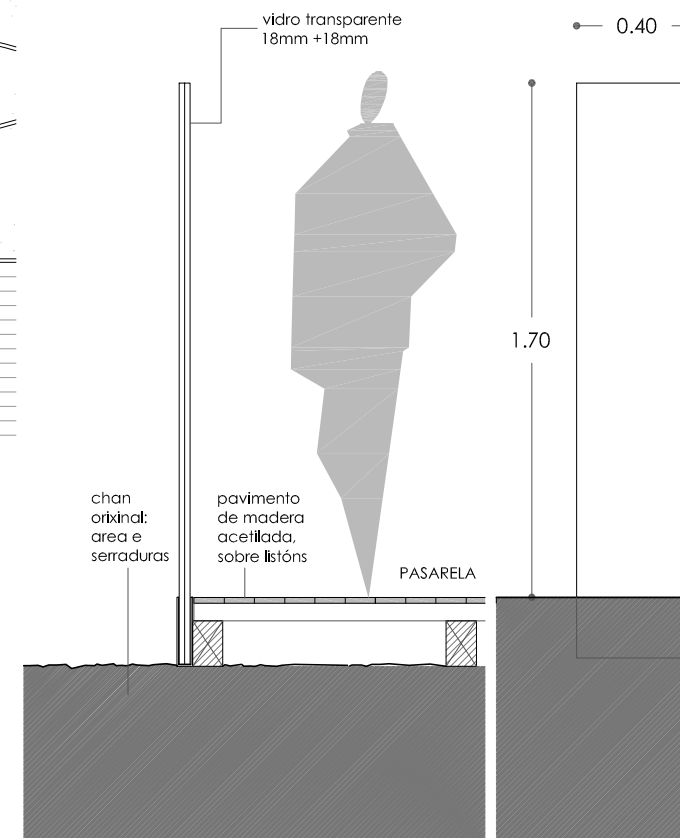

 NOME E BREVE TEXTO EXPLICATIVO
 FOTOGRAFÍA

DETALLE PEQUE DE VIDRO.
Sección e alzado e: 1/25
INTERIOR DA CARPINTERÍA

ELEMENTOS DE SINLIZACIÓN

- **Elemento sinalizador ferramentas.** Irán ilustrados con imaxes fotográficas nas que se amose o seu uso, a ser posible utilizándoas polo carpinteiro do estaleiro de Purro nas propias instalacións
- **Elemento sinalizador embarcacións.** Levarán un texto acompañado dunha fotografía na que se incide nas características propias da embarcación e do seu proceso constructivo.
- **Elemento sinalizador dos diferentes espazos do interior da carpintería.** Levarán textos moi sinxelos e sintéticos identificando as partes do estaleiro, indicando a qué fase de construción pertence e o traballo que se desenrolaba en cada espacio

SERRA PORTUGUESA

a folia de aceiro serrada dispónse no centro dun bastidor de madeira. Utilízase para o primeiro corte dos madeiros directamente dos madeiros. O nome débese ao feito de que os serradores eran normalmente de orixe portuguesa, e traballaban por parellas.

